

ลักษณะ 1/1 : ความผิด เกี่ยวกับการก่อการร้าย นิยามของ “เจ้าพนักงาน”

รณกรณ์ บุญมี

แผนการบรรยาย

มาตรา 107-146, 167-199, และ 206-208

ครั้งที่ 1	วันที่	หัวข้อ
1	23 พฤษภาคม 69	ลักษณะ 1 ความผิดเกี่ยวกับ <u>ความมั่นคง</u> แห่งราชอาณาจักร (มาตรา 107-135)
2	30 พฤษภาคม 69	ลักษณะ 1/1 ความผิดเกี่ยวกับการ <u>ก่อการร้าย</u> (มาตรา 135/1-135/4) และนิยามของเจ้าพนักงาน (มาตรา 1 (16))
3	6 มิถุนายน 69	ลักษณะ 2 หมวด 1 ความผิดต่อ <u>เจ้าพนักงาน</u> (มาตรา 136-142)
4	13 มิถุนายน 69	ลักษณะ 2 หมวด 1 ความผิดต่อ <u>เจ้าพนักงาน</u> (ต่อ) (มาตรา 143-146)
5	20 มิถุนายน 69	ลักษณะ 3 หมวด 1 ความผิดต่อ <u>เจ้าพนักงานในการยุติธรรม</u> (มาตรา 167-176)
	27 มิถุนายน 69 สลับตารางบรรยาย	
6	4 กรกฎาคม 69	ลักษณะ 3 หมวด 1 ความผิดต่อ <u>เจ้าพนักงานในการยุติธรรม</u> (ต่อ) (มาตรา 177-188)
7	11 กรกฎาคม 69	ลักษณะ 3 หมวด 1 ความผิดต่อ <u>เจ้าพนักงานในการยุติธรรม</u> (ต่อ) (มาตรา 189-199)
8	18 กรกฎาคม 69	ลักษณะ 4 ความผิดเกี่ยวกับ <u>ศาสนา</u> (มาตรา 206-208) และ <u>ทบถวน</u>

ก่อการร้ายตามกฎหมายไทย

ประมวลกฎหมายอาญา

- แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546
- [UNSC Resolution 1373](#)
- ร่างอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการก่อการร้ายฉบับสมบูรณ์ ([Draft Comprehensive Convention on International Terrorism](#))

[พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542](#)

[พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556](#) (ยกเลิก 30 ธันวาคม 2559)

[พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559](#)

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 135/1 ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ดังต่อไปนี้

- (1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใดๆ
- (2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ
- (3) การกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใดหรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือ หรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

นิยามของการก่อการร้ายตามกฎหมายไทย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

- มาตรา 4 “การก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา¹ หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้าย²ที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำที่เป็น ความผิดนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

มาตรา 3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556 ที่ถูกยกเลิกไปก็มีข้อความ “เดียว” กัน

คดีเผาห้างเซนทรัล เวิลด์

คดีหมายเลขดำ ที่ [พบ.4326/54](#) (ศาลแพ่ง): ศาลมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าความเสียหายที่โจทก์ได้รับเป็นช้อยกเว้นตามกรรมธรรม์ประกันภัยหรือไม่...จะเห็นว่ากลุ่มคนร้ายที่บุกรุกและเผาทรัพย์ในห้างสรรพสินค้าเซนทรัลมีจำนวนไม่มาก ใช้วิธีการไม่สลับซับซ้อน ไม่ได้ใช้ทักษะพิเศษใดๆ ที่เป็นความชำนาญ...**ความเสียหายที่เกิดขึ้นก็ไม่ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ...** คนร้ายที่เผาห้างสรรพสินค้าเซนทรัล ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใดก็**มิได้ต้องการให้ข่มขู่รัฐบาล** ยุบสภา หรือนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ลาออกจากนายกรัฐมนตรี จึงไม่ใช่เป็นการกระทำที่หวังผลการทางการเมือง **เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นฟังไม่ได้ว่าเป็นการก่อการร้าย**

คดีเผาห้าง Zen

คดีหมายเลขดำ [ผบ.1212/2555](#) (ศาลแพ่ง): คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ความเสียหายที่โจทก์ได้รับเป็นข้อยกเว้นความรับผิดตามกรรมธรรม์ประกันภัยความเสียหายทุกชนิดหรือไม่ เห็นว่า...การชุมนุมเช่นนี้**ไม่ได้มีลักษณะเป็นการชุมนุมเพื่อผลทางการเมือง** หรือเป็นการชุมนุมเพื่อให้รัฐบาล หรือสาธารณชนตกอยู่ในภาวะตื่นตระหนกหวาดกลัว การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง หรือ นปช.ก่อนเกิดเหตุจึงยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำการก่อการร้าย

ส่วนเหตุการณ์ในวันเกิดเหตุ เห็นว่ากลุ่มคนร้ายที่บุกรุกและเผาทรัพย์สินในห้างสรรพสินค้าเซนมียจำนวนไม่มาก ใช้วิธีการไม่สลับซับซ้อน...ไม่ได้ใช้ทักษะพิเศษใดๆ ที่ต้องอาศัยการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญแม่นยำ... แม้การกระทำของกลุ่มคนดังกล่าวจะมีอาวุธ ใช้กำลังและความรุนแรง แต่ก็**ไม่ถึงขนาดจะทำให้ประชาชนส่วนมากเกิดความหวาดกลัวในชีวิตและทรัพย์สิน** ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโจทก์ซึ่งเป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพฯ **ก็ไม่ถึงกับจะส่งผลทำให้เศรษฐกิจของทั้งประเทศตกต่ำ** ที่สำคัญ...แกนนำประกาศยุติการชุมนุมแล้ว ไม่มีข้อเรียกร้องใดทางการเมืองเหลืออยู่ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำของกลุ่มใด ก็ไม่ได้กระทำเพื่อชุมนุมให้รัฐบาล ยุบสภาหรือให้นายอภิสิทธิ์ลาออกจากตำแหน่ง **จึงมิใช่การกระทำที่หวังผลทางการเมือง** เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันดังกล่าว จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการก่อการร้ายเช่นกัน

16 ธันวาคม 2554 ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่าเป็นการก่อการร้าย

คดีหมายเลขดำ ผบ.1007/54 (ศาลแพ่งกรุงเทพใต้)

การวางเพลิงในหลังการสลายการชุมนุมเป็นเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกับการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล มูลเหตุของการวางเพลิงจึงไม่ได้มุ่งที่ตัวทรัพย์สิน **แต่มุ่งผลทางการเมือง** จึงเข้าข่ายเป็นการก่อการร้าย ดังนั้นไม่ต้องจ่ายสินไหมทดแทน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9912/2556

ข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยทั้งสองเป็นสมาชิกของขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนผู้ตายเป็นผู้หาข่าวความเคลื่อนไหวของขบวนการดังกล่าวให้แก่ทางราชการ ในวันเกิดเหตุผู้ตายขับรถจักรยานยนต์กลับจากท่าละหมาดจะไปยังบ้านพัก จำเลยทั้งสองขับรถจักรยานยนต์ตามสะกดรอยไปจนถึงบ้านพักของผู้ตาย แล้วร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายจนถึงแก่ความตาย เมื่อภริยาของผู้ตายได้ยินเสียงปืนได้ออกมาดูแลถามจำเลยที่ 2 ว่าเหตุใดจึงยิงผู้ตาย จำเลยที่ 2 ชูภริยาของผู้ตายให้อยู่เฉย ๆ พร้อมกับจ้องปืนเล็งไปที่ภริยาของผู้ตาย โดยไม่ได้แสดงพฤติการณ์ให้เห็นว่าเป็นการสร้างควมวุ่นวายและความไม่สงบให้เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การกระทำของจำเลยทั้งสองไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันก่อการร้ายตาม ป.อ. มาตรา 135/1 (1)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5892/2556

คดีได้ความจากคำเบิกความของ ร.ต.ท.ก. และพ.ต.อ. ส. ในการซักถามจำเลยได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุ นาย อ. เป็นผู้ให้จำเลยหาสถานที่วางเพลิงหรือวางระเบิด หลังจาก นั้น ประมาณ 2 สัปดาห์จำเลยได้แจ้งให้นาย อ. ทราบว่าหาสถานที่วางระเบิดได้ที่ บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สาขานราธิวาส เนื่องจากจำเลยรู้จักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย นาย อ. ให้จำเลยไป เอาระเบิดที่บ้านนาย อ. ว. เพื่อรอบุคคลอื่นมาดำเนินการ ในวันเกิดเหตุมีบุคคลสองคนมาเอาระเบิดจากจำเลย จากนั้นจำเลยขับรถจักรยานยนต์นำหน้าบุคคลทั้งสองไปที่เกิดเหตุ เมื่อไปถึงจำเลยเข้าไปในตู้ โทรศัพท์สาธารณะเพื่อดูต้นทาง เมื่อบุคคลทั้งสองเข้าไปในที่เกิดเหตุแล้ว จำเลยขับรถกลับบ้านและก่อนถึง บ้านก็ได้ยินเสียงระเบิด ... ยิ่งจำเลยให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนพร้อมให้รายละเอียดในการกระทำความผิด...ดั่งนี้พยานหลักฐานโจทก์มีน้ำหนักมั่นคงพียงได้ จำเลยจึงมีความผิดฐานร่วมกันมีวัตถุประสงค์ จำคุก 12 ปี ร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ร่วมกันก่อการร้าย และร่วมกันใช้วัตถุระเบิด เป็นการกระทำความผิดเดียว ผิดกฎหมายหลายบท จำคุกตลอดชีวิต ลดโทษกระหนงลงหนึ่งในสาม รวมจำคุก 41 ปี 4 เดือน 10 วัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 685/2567

ความผิดฐานเป็นช่องโหว่ เป็นความผิดสำเร็จเมื่อมีการสมคบกันตั้งแต่ห้า
คนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค 2 ของ ป.อ.
ส่วน**ความผิดฐานร่วมกันก่อการร้าย**โดยใช้กำลังประทุษร้ายเป็นการกระทำที่
ล่วงเลยการสมคบกันแล้ว แม้การกระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าว กระทำในช่วง
เดียวกันแต่เป็นการกระทำที่แตกต่างกัน ทั้งเจตนาและความมุ่งหมายก็เป็นคนละ
อย่างต่างกัน จึง**เป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน**

นิยามของการก่อการร้ายตามกฎหมายไทย

มาตรา 135/2 ผู้ใด

- (1) ชูเชิญว่าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ชูเชิญจริง หรือ
- (2) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดการหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย **ตระเตรียมการอื่นใด** หรือสมคบกัน เพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใดๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้ก่อการร้ายและกระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือปกปิดไว้

ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

นียมของการก่อการร้ายตามกฎหมายไทย

มาตรา 135/3 ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 135/1 หรือมาตรา 135/2 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น ๆ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 222/2556

ความผิดฐานเป็นอั้งยี่ จำเลยกระทำความผิดโดยเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ส่วนความผิดฐานสนับสนุนการก่อการร้าย จำเลยกระทำความผิดด้วยการให้ความช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดฐานก่อการร้ายก่อนหรือขณะกระทำความผิด การกระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าว แม้จำเลยจะได้กระทำในช่วงเดียวกัน แต่การกระทำผิดนั้นเป็นการกระทำคนละอย่างแตกต่างกันและต่างกรรมต่างวาระ ทั้งเจตนาและความมุ่งหมายในการเป็นอั้งยี่ และสนับสนุนการก่อการร้ายก็เป็นคนละอย่างต่างกัน การกระทำความผิดของจำเลยในความผิดฐานเป็นอั้งยี่และฐานสนับสนุนการก่อการร้ายจึงเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกันมิใช่เป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท (ฎ. 222/2556)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3807/2563

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยกับพวกไปซื้อซิการ์ตเพื่อนำไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำและประกอบวัตถุระเบิด แล้วมีขบวนการก่อการร้ายนำวัตถุระเบิดดังกล่าวไปใช้ก่อเหตุการกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยสะสมอาวุธจัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สินเพื่อก่อการร้าย ฐานสนับสนุนการทำและประกอบวัตถุระเบิด และฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย เพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย แต่เมื่อจำเลยกับพวกมีเจตนาเดียวในการกระทำความผิดทั้งสามฐานนี้ในคราวเดียวกัน จึงเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย เพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา 90

การมีชื่อในรายชื่อของสหประชาชาติ

มาตรา 135/4 ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของ หรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำ อันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

การมีชื่อในรายชื่อของสหประชาชาติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

มาตรา 6 ในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดรายชื่อบุคคล...เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็น การก่อการร้ายและสำนักงานเห็นว่ามติหรือประกาศดังกล่าวไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายไทย ให้สำนักงานดำเนินการประกาศรายชื่อนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือ ประกาศดังกล่าว

การเพิกถอนรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เมื่อมีมติของ หรือ ประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอันเป็นผลให้ต้องเพิกถอนรายชื่อนั้น ออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว

การประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งและการเพิกถอนรายชื่อตามวรรคสอง สำนักงานต้องดำเนินการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ประกาศ กำหนด

การมีชื่อในรายชื่อของสหประชาชาติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

มาตรา 8 เมื่อสำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา 6...ให้...ดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า

- (1) ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการ แทนหรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้น ไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อม
- (2) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้สำนักงานทราบ
- (3) แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตาม (1) (2) และ (3) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

การมีชื่อในรายชื่อของสหประชาชาติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

มาตรา 11 ผู้ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรา 8 โดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

การมีชื่อในรายชื่อของสหประชาชาติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มี
อานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

มาตรา 23 บุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 8 (1) หรือ (2) หรือ
มาตรา 17 (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา มาตรา 8 (1) หรือ (2) หรือมาตรา 17 (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำ ความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิด
จากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติ
บุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือ กระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ
จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

การมีชื่อในรายชื่อของสหประชาชาติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

มาตรา 24 ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (3) หรือมาตรา 17 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยัง ฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของ นิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่ง รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือ กระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

Youssef Moustafa Nada

<http://cdn.c.photoshelter.com/img-get/10000mo4V8eHCNmo/s/850/850/002-Italy-Campione-Youssef-Nada-Portrait-2006.jpg>

Youssef Moustafa Nada

จำเลยเป็นนักการธนาคาร (Al Taqwa Islamic Investment Bank) และนักธุรกิจชาวอิตาลีเชื้อสายอียิปต์

จำเลยถูกขึ้นชื่อใน blacklist ของ Sanctions Committee of the UN Security Council เนื่องด้วยสหรัฐอเมริกากล่าวหาว่า Nada เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินแก่กลุ่ม Al-Qaeda

จำเลยอาศัยอยู่ที่ Campione d'italia ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 16 ตร.กม. ตั้งแต่ 2513

[รายละเอียด](#)

Youssef Moustafa Nada

[UNSC Resolution 1390 \(2002\)](#) 2 (b) “Prevent the entry into or the transit through their territories of these individuals” (เสริม: individuals ในที่นี้หมายถึงบุคคลใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับ Usama bin Laden, Al-Qaeda และ Taliban ที่ได้ถูกขึ้นชื่อไว้ ดู [UNSC 1267 \(1999\)](#) ประกอบ)

- ออกไปไหนไม่ได้/เข้าถึงบัญชีทางการเงินไม่ได้
- No Swiss Citizenship/ Italy had been unaware of
- 2001/2004/12 March 2009/23 September 2009
- “Our liberty must trump his freedom every time” (Conor Gearty)

[Nada v Switzerland](#) App.10593/08 [2012] GC → Violations of the art.5 of the [ECHR](#) (liberty and security) and award EUR 30,000 for costs and expenses.

เจ้าพนักงาน ?

ประมวลกฎหมายอาญา

- “เจ้าพนักงาน” มาตรา 1 (16) “บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่”

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502

- "พนักงาน" มาตรา 3 “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งทุนทั้งหมดหรือทุนเกินกว่าร้อยละห้าสิบเป็นของรัฐ โดยได้รับเงินเดือนหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นจากองค์การ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งนี้ นอกจากผู้เป็นเจ้าพนักงานอยู่แล้วตามกฎหมาย”

เจ้าพนักงาน ?

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2561

- “เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช

เจ้าพนักงาน ?

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

- “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น...สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช

เจ้าพนักงาน ?

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565

- “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่าบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับ การแต่งตั้ง อนุญาต สนับสนุน หรือยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย จากผู้มีอำนาจรัฐให้ดำเนินการตามกฎหมาย

เจ้าพนักงาน ?

เจ้าพนักงาน

เดิม

1787/2524: เจ้าพนักงานย่อมหมายถึงบุคคล ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยได้รับแต่งตั้งตามกฎหมาย กล่าวคือ ในการแต่งตั้งนั้นมีกฎหมายระบุถึงวิธีการแต่งตั้งไว้ และได้มีการแต่งตั้งถูกต้องตามกฎหมายที่ระบุไว้นั้น ซึ่งอาจเป็นกฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายทั่วไป ก็ได้

ปัจจุบัน (ตั้งแต่ 14 กพ 2558)

มาตรา 1 (16) “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า

- 1) บุคคลซึ่ง กฎหมายบัญญัติ ว่าเป็น เจ้าพนักงาน หรือ
- 2) บุคคลซึ่งได้รับ แต่งตั้งตามกฎหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
 - ไม่ว่าเป็นประจำหรือครั้งคราว และ
 - ไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

กฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงาน

พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจ พ.ศ. 2562

- มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานตำรวจ
ศาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจ
เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554

- มาตรา 16 วรรคสอง ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ
รัฐสภาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจและหน้าที่
เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญาภายในบริเวณรัฐสภา

กฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงาน

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. 2556

- มาตรา 8 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่ดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

- มาตรา 82 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

กฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงาน : สาขาวิชาชีพ

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528

- มาตรา 61 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการมรยาททนายความเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่กรรมการมรยาททนายความด้วยโดยอนุโลม

พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

- มาตรา 59 วรรคสอง ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543

- มาตรา 59 วรรคสอง ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

กฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงาน : สภาวิชาชีพ

พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525

- มาตรา 37 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม และของ คณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมและ อนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การสืบสวนสอบสวน

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

- มาตรา 26 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชี เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย อาญา

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลป์ พ.ศ. 2542

- มาตรา 27 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการวิชาชีพ หรือ อนุกรรมการวิชาชีพ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

เจ้าอาวาส?

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

- มาตรา 45 ให้ถือว่าพระภิกษุซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในการปกครองคณะสงฆ์และไวยาวัจกร เป็นเจ้าพนักงานตามความในประมวลกฎหมายอาญา
- มาตรา 20/1 วรรคหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์
- มาตรา 21 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้จัดแบ่งเขตปกครองดังนี้
 - (1) ภาค
 - (2) จังหวัด
 - (3) อำเภอ
 - (4) ตำบลจำนวนและเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายธรรมนูญ

Note : พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ไม่มีบทบัญญัติลักษณะเดียวกัน กฎหมายอาญาไม่สามารถใช้วิธีการ analogy ได้

เจ้าอาวาส?

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

- มาตรา 22 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้นตามลำดับดังต่อไปนี้

- (1) เจ้าคณะภาค
- (2) เจ้าคณะจังหวัด
- (3) เจ้าคณะอำเภอ
- (4) เจ้าคณะตำบล

เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะอำเภอ และรองเจ้าคณะตำบล เป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้น ๆ ก็ได้

- มาตรา 23 การแต่งตั้ง ถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระภิกษุ อันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่น ๆ และไวยาวัจกร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

เจ้าอาวาส?

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

- มาตรา 23 การแต่งตั้ง ถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่น ๆ และไวยาวัจกร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 23/2546 มติที่ 428/2546 เรื่องรายงานผลการทำสังฆพิจารณาเรื่องสถานภาพของเจ้าอาวาส

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 304/2517

พระภิกษุจำเลยไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาส เวลาไปไหนไม่ลาเจ้าอาวาส นำบุคคลภายนอกและพระภิกษุวัดอื่นมาพำนักในกุฏิจำเลยโดยไม่บอกเจ้าอาวาสไม่ปฏิบัติตามกิจทางสงฆ์ตามที่เจ้าอาวาสบอก เจ้าอาวาสจึงออกคำสั่งให้จำเลยออกไปจากวัดภายใน 5 วัน จำเลยทราบแล้ว ครบกำหนดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร จำเลยจึงต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา **ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน** ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร

คำพิพากษาฎีกาที่ 2003-2005/2500

การที่ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์บัญญัติไว้ว่า พระภิกษุซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ลักษณะอาณานั้น บ่งชัดถึงอำนาจและหน้าที่ กล่าวคือ **เมื่อมีอำนาจในวัด เหมือนกับเจ้าพนักงานแล้ว หากกระทำความผิดในหน้าที่ก็ต้องเป็นผิดฐานเจ้าพนักงานกระทำความผิดด้วย**

(Note : คดีนี้ศาลชั้นต้นและศาลฎีกาพิพากษาลงโทษจำเลย (เจ้าอาวาส) ฐานใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตเบียดบังยกยอกเอาทรัพย์สินของวัดไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวและฐานรับสินบน

ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

1. ข้าราชการ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ, ข้าราชการพลเรือนครูและบุคลากรทางการศึกษา, ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, ข้าราชการทหาร, ข้าราชการตำรวจ, ข้าราชการส่วนท้องถิ่น, ข้าราชการรัฐสภา (สามัญ/ฝ่ายการเมือง), ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม, ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง, ข้าราชการฝ่ายอัยการ, ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ข้าราชการการเมือง, ข้าราชการสังกัดองค์กรอิสระ ฯลฯ

2. คนอื่น

ต้องได้รับแต่งตั้งตามกฎหมาย⁽¹⁾ให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ⁽²⁾

- ต้องเป็นการแต่งตั้งตามกฎหมาย ไม่ใช่ระเบียบข้อบังคับ
- ต้องเป็นหน่วยงานรัฐที่เป็นส่วนราชการ

ไม่ว่าเป็นประจำหรือครั้งคราว และ

ไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

สรุป บุคคลที่ไม่เป็นเจ้าพนักงาน

1. สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล
 - (มาตรา 44 พรบ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540) นายก/รองนายก/ปลัด/รองปลัด อบจ และข้าราชการ อบจ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
 - (มาตรา 48 เอกวิสถิติ พรบ เทศบาล พ.ศ. 2496) นายก/รองนายกเทศมนตรี และพนักงานเทศบาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
 - (มาตรา 21 พรบ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537) สมาชิกสภาตำบลและเลขานุการสภาตำบล เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
 - (มาตรา 65) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายก/รองนายก/ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
 - (มาตรา 91 พรบ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528) ผู้ว่า/รองผู้ว่า/เลขานุการ/ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการ/รองเลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
2. พนักงานของหน่วยงานรัฐที่ไม่ได้แต่งตั้งตามกฎหมาย
3. พนักงานของหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด และ สมาชิกสภาเทศบาล ไม่ใช่เจ้าพนักงาน

ตาม พ.ร.บ.องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2543 ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ให้คณะกรรมการ กสช. กี้ดี คณะกรรมการ กทช. กี้ดี และพนักงานสำนักงานของคณะกรรมการดังกล่าว กี้ดี เป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อ. แต่ในกฎหมายฉบับเดียวกัน มาตรา 49 ว่าด้วยคณะกรรมการสรรหา ที่มา และบทบาทหน้าที่ **ไม่ได้กำหนดว่าคณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการโทรคมนาคมเป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อ.** เช่นเดียวกันกับคณะกรรมการ กสช. หรือ กทช. หรือพนักงานดังกล่าว เช่นนี้ ย่อมเห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวได้ชัดเจนว่า กฎหมายไม่ได้มีเจตนารมณ์ที่จะให้คณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการโทรคมนาคมต้องมีอำนาจหน้าที่หรือมีความรับผิดชอบในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อ. จำเลยเป็นเพียงคณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการโทรคมนาคม จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานที่จะต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อ. มาตรา 157, 158, 161 และ 162

ตำแหน่งประธานวุฒิสภา เป็นตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ ไม่ใช่ตำแหน่งเจ้าพนักงานตามความหมายในลักษณะ 2 หมวด 1 แห่ง ป.อ. การยื่นรายงานเรื่องผลการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็น กทช. จึงไม่อาจที่จะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 137 ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 17978/2557

ไม่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย ≠ เจ้าพนักงาน

คำพิพากษาฎีกาที่ 253/2503: รมว กระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งผู้อำนวยการ
โรงงานสุรา สังกัดกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามระเบียบข้อบังคับของโรงงานสุรา
ไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก ไม่ต้องรับอนุมัติจาก ก.พ.การถอดถอนหรือให้ออก
จากตำแหน่งเป็นไปตามข้อบังคับของโรงงานสุรา **ไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการ** จำเลยได้รับเงินเดือนจากรายได้ของโรงงานสุราไม่ได้
รับจากงบประมาณแผ่นดินเมื่อจะออกจากงานก็ไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญจำเลยทำงานอยู่ในโรงงานสุราโดยมีค่าจ้าง ฐานะ
ของจำเลยเป็นเพียงลูกจ้างของโรงงานสุราเท่านั้น ถือว่า **จำเลยไม่ใช่เจ้าพนักงาน**
ตามกฎหมาย

ไม่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย ≠ เจ้าพนักงาน

4347/2558: จำเลยที่ 2 เป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งนักการ เทศบาลตำบลจักราช มิใช่ข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ซึ่งมีกฎหมายระบุไว้โดยเฉพาะให้ถือเป็นเจ้าพนักงาน จำเลยที่ 2 จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานตามกฎหมาย

หน่วยงานรัฐ ≠ ส่วนราชการ

คำพิพากษาฎีกาที่ 18161/2558: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ พนักงานของสถาบันจึงไม่อาจผิดมาตรา 157

คำพิพากษาฎีกาที่ 922/2563: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของ รมว อว ไม่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัด อว จำเลยที่ 1 (อธิการบดี) และพวกจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2893/2563

ตาม พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2551 มาตรา 5 วรรคสอง บัญญัติความเป็นนิติบุคคลของมหาวิทยาลัยไว้ว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ**ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การทำหน้าที่ของจำเลยทั้งสี่ในฐานะคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ จึงหาใช่การปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งในหน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินอันจะทำให้จำเลยทั้งสี่เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการตามความหมายของ "เจ้าพนักงาน" ตามประมวลกฎหมายอาญา จึงไม่เป็นความผิด ตาม ป.อ. มาตรา 157

ข้อสังเกต

จำคุก-อาจารย์นิด้า มีความผิดม.157 แก่ล้งนักศึกษา ดึงวิทยานิพนธ์ จนเรียนไม่จบ! (thairath.co.th)

พิพากษาลงโทษ อ.นิติฯรามคำแหง ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ 'ปม' ให้ 'ไอ' น.ศ. กฎหมาย ป.โท (matichon.co.th)

ข้อควรระวัง 15248-15249/2557 ตัดสินก่อน ม.1(16)

จำเลยเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยของ**มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ** ซึ่งพนักงานมหาวิทยาลัยดังกล่าวคือ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาตามความใน มาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 พ.ร.บ.ฉบับนี้กำหนดคํานิยามของ "พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา" ว่า หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งความหมายของ "พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา" ตามกฎหมายฉบับนี้แตกต่างจากความหมายของ "ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา" ตามกฎหมายฉบับเดียวกัน กล่าวคือ "ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา" หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้รับราชการตาม พ.ร.บ.นี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในสถาบันอุดมศึกษา หากเปรียบเทียบข้อแตกต่างสำคัญแล้ว จะเห็นได้ชัดว่า "ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา" เป็นบุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในสถาบันอุดมศึกษา จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ส่วน "พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา" เป็นบุคคลที่ได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้เป็นพนักงาน จึงถือไม่ได้ว่าเป็นข้าราชการ อีกทั้งค่าจ้างหรือค่าตอบแทนพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาก็มิใช่เงินเดือนอันมีที่มาจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในสถาบันอุดมศึกษา แม้ พ.ร.บ.ฉบับนี้จะระบุว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาความหมายของพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนตามข้อ 4 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิแล้ว ล้วนได้ความตรงกันว่าพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งสองประเภทได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหมวดเงินเดือนทุนทั่วไปหรือเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย **เมื่อจำเลยเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมิใช่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับใดกำหนดให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเจ้าพนักงาน จำเลยจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อ. และศาลไม่อาจลงโทษจำเลยในฐานะเป็นเจ้าพนักงานผู้กระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 147, 157 และ 161 ได้**

Clusters ความผิดเจ้าพนักงาน

1. ดูหมิ่น
2. เท็จ
3. ต่อสู้ข่มขืนใจ
4. ให้-รับสินบน
5. แต่งกาย
6. ทุจริต
7. เอกสาร
8. ช่วยเหลือ/หลบหนี
9. ครอบจักรวาล